ZIARUL FINANCIAR

ION DRAGNE, MANAGING PARTNER DRAGNE & ASOCIAŢII

Principalele modificări introduse de Noul Cod de Procedură Civilă şi impactul acestora

1. Care sunt principalele modificări introduse de Noul Cod de Procedură Civilă?

Noul Cod a păstrat multe dintre instituţiile traditionale, cu care suntem deja familiarizaţi în actul de justiţie, însă fie le–a modernizat semnificativ (de exemplu, prin înştiinţarea părţilor despre măsurile dispuse de instanţa şi prin mijloace moderne), fie a introdus o serie de instrumente noi prin care s-a urmărit respectarea drepturilor părţilor, întărirea disciplinei în cadrul procedurii de judecată, precum şi desfăşurarea procesului pe o durată de timp rezonabilă şi predictibilă. Nu trebuie uitat că, după multe intervenţii legislative asupra actualului Cod de procedură civilă, judecata în materie civilă se desfăşoară deja în condiţii mai bune în România, însă o reformă de aceasta amploare ar trebui să ducă la o celerizare semnificativă în rezolvarea cererilor cu care se confruntă instanţele.

Noul Cod de Procedură Civilă conferă competenţa de prima instanţă, în mod obişnuit, tribunalelor, spre deosebire de actualul sistem, în care această competenţă revine judecătoriilor. Sub noua reglementare, acestea din urmă vor păstra competenţe în materie de familie, vecinătate, administrarea clădirilor cu mai multe apartamente, cauzelor cu o valoare scăzută etc. Finalitatea acestei schimbari nu a fost îndepărtarea justiţiei de populaţie, ci aceea ca majoritatea cauzelor să poată ajunge să fie judecate la înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, dacă este cazul, realizându-se astfel o aplicare unitară a legii la nivelul întregii ţări.

O altă modificare de impact este aceea potrivit căreia o parte importantă a activităţii de judecată va avea loc predominant în camera de consiliu, adică doar în prezenţa părţilor, iar nu în şedinţă publică. Acesta este rezultatul constatării că administrarea probelor în şedinţă publică prelungeşte judecata într-un mod nerezonabil. Modificarea procedurii de administrare a probelor a dus la amânarea intrării în vigoare a noului Cod, întrucât ea trebuie corelată cu posibilităţile materiale şi logistice de care dispun instanţele. De altfel, preocuparea pentru desfăşurarea rapidă a procesului (asa-numita „celeritate") stă la baza multor noutăţi introduse de Noul Cod de Procedură Civilă. Un exemplu în acest sens este şi faptul că instanţa, dupa ascultarea părţilor, va stabili un calendar, adică un desfăşurător al procesului şi va estima durata acestuia, putând să o revizuiască motivat. Cu alte cuvinte, părţile vor putea să anticipeze, cu o oarecare probabilitate, cât timp va dura cauza lor în faţa unei instanţe, cu menţiunea că există termene legale pe care nici instanţa nu le poate modifica, în principiu.

De asemenea, tot în scopul accelerării judecăţii, dacă una dintre părţi constată o nerespectare a calendarului, aceasta poate formula o contestaţie împotriva tergiversării, contestaţie care va fi judecată în paralel cu soluţionarea propriu-zisă a cauzei, de către aceeaşi instanţă, într-un termen scurt, de cinci zile. Dacă partea reclamantă este nemultumiţă de soluţia pronunţată, ea poate face plângere la instanţa

superioară, care va judeca incidentul ca pe un recurs. Soluţia dată de instanţa superioară poate conduce la obligarea primei instanţe să ia măsurile necesare pentru accelerarea procesului.

în ceea ce priveşte căile de atac, se menţin cele actuale, cu un element de noutate dat de faptul că se majorează termenele în care acestea se pot exercita de la 15 la 30 de zile, atât pentru apel (cale de atac ordinară), cât şi pentru recurs (cale de atac extraordinară).

De asemenea, Noul Cod de Procedură Civilă introduce schimbări importante în materia executării silite, în sensul de a o face cât mai rapidă, şi asigură reglementarea sistematică, unitară, a unor proceduri speciale, cum ar fi cea a somaţiei de plată. Astfel, Codul integrează ordonanţele de urgenţă care reglementau această problemă, devenind drept comun în materie de recuperare a creanţelor certe, lichide şi exigibile.

Tot în scopul unificării şi creşterii previzibilităţii soluţiilor date de instanţe, Codul instituie o procedură cu totul nouă, respectiv cea a sesizării înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în vederea pronunţării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Scopul acestei proceduri este ca înalta Curte să emită o decizie prin care se dă o rezolvare de principiu unei chestiuni de drept care este nouă şi asupra căreia instanţa supremă nu a mai statuat înainte şi care nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii. Decizia instanţei supreme este obligatorie atât pentru instanţa care a sesizat-o, de la momentul pronunţării deciziei, dar şi pentru toate instanţele române, de la data publicării în Monitorul Oficial.

2. Care credeţi că va fi impactul acestor modificări asupra actului de justiţie, asupra justiţiabililor, şi asupra mediului de afaceri?

Cred că impactul acestor modificări nu poate fi decât pozitiv, atât pentru realizarea actului de justiţie în sine, cât şi pentru părţile aflate în proces. Aşa cum spuneam, principala preocupare a Noului Cod de Procedură Civilă este de a eficientiza actul de justiţie, de a face judecata mai rapidă, şi de a oferi justiţiabililor un acces liber şi neîngrădit la justiţie şi o soluţionare echitabilă şi unitară a cauzelor, într-un termen optim şi previzibil.

În ceea ce priveşte mediul de afaceri, sigur că şi acesta va fi avantajat de procese mai rapide şi de soluţii mai predictibile. Acestea implică un consum mai mic de resurse, de orice tip – financiare, de timp, de energie etc. şi ajută la o planificare mai bună a activităţii, iar aceasta este foarte importantă în orice afacere.

Sursa: *http://www.zf.ro/opinii/principalele-modificari-introduse-de-noul-cod-de-procedura-civila-si-impactul-acestora-10569171*